

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Metamorphosis Insectorum Surinamensium

Merian, Maria Sibylla

Amsterdam, [1705]

De XXIX. Afbeelding.

urn:nbn:de:gbv:45:1-14107

DE XXIX. AFBEELDING.

DEze groote en heerlyke vrucht , word *Pompelmoes* in Surinaame genaamt , de boomen wassen zo hoog als appelboomen , hangen zeer vol vruchten , dat de ranken gevaar loopen te breeken wegens de swaarte dezer vruchten , deze vrucht is minder van zoetigheid als een Oranjen-appel , en niet zo zuur als de Citroenen , de schelle en het vlees is harder als in een van deze beide , en derhalve zyn sy aangenamer van smaak als dezelve.

Hier op onthouden sikh groene Rupsen , met blauwe hoofden , welkers lichaam vol lange haren zit , die zo hard als eyferdraat zyn , deze eeten de groene bladen tot hare spysse , den derden Augusti hebben sy sig beginnen vast te maken , zyn tot bruine gevlake Poppetjes geworden , uit de welke den 19. zulke schoone Cappellen voort kwamen , swart , groen , blauw en wit van verve , blinkende als goud en zilver , sy vlieden zeer ras en hoog , alzo dat sy niet wel anders als uit Rupsen onbeschadigt te krygen zyn.

Deze boom is de Malus Aurantia indica , fructu vruchten alleen in de couleur van het vlees , het geen omnium maximo , pumpelmus dicto , van welke deze vrucht in sig besluit , gelyk Hermans in zyn vruchten twee onderscheidene soorten in de Boom-Catalogus horti Academici op het 405. blad aangaarde op Zeilon en andere gedeelte van Oostindien teekent , alwaar hy deze boom met de boven gestelwerden gequeekt , bestaande het onderscheid der de naam voorstelt.

D E XXX. A F B E E L D I N G.

P*Alma Christi* in Surinaame den *Olyboom* genaamt waft zeer hoog, en is cierlyk aan te zien, draagt geele bloeifel, waar na steekelige zaadhuisjes voortkommen, dese zaaden zyn in het begin groen, en als fy ryp zyn bruin, men kookt het zaad in water, zo ondoet sig de oly, dryft op het water, die men affchept, en daar te lande om allerlei wonden te genesen gebruikt werd, men brand die ook in lampen, om te lichten by nacht.

De licht groene en boven op de zaade kruipende Rups heeft witte lange hairen, eet dese groene bladen, den 3. May is fy tot een Poppetje geworden, gelyk een op de zaaden hangt, den 17. dito kwam een swarte Cappelle daar uit, welkers voorste vleugels swavel-geel, en de twee andere vlerkjes fermeljoen-rood waren.

De swarte Rups die aan het zaad hangt is met geele vlakke verciert, en werd gevonden op dese en andere boomen altyd in menigte, hangen als de Indianen in hare hangmatten, daar fy nooit geheel uitkoomen, als fy haar voetsel na gaan, dragen fy haar huis met haar als de slakken, hare huiskens lyken van dorre bladen van boomen gemaakt te zyn, weten die aardig vast te maken als fy ergens blyven willen, den 14. April is fy in haar hangmad verandert, daar uit een onaanfienlyke Uilke voortgekomen is, die heel wild van aard was.

Dit gewas is de Ricinus Americanus major, } ofte Citavanacu in het tweede gedeelte van de bor-
caule virefcente H. Reg. Par. en den Avanae } tus malabaricus beschreven.